

Högerns nederlag i Venezuela

Vid det här laget borde högern varit i en total styrkeposition, enligt deras egna kalkyler. Eller rentav redan behärska presidentpalatset Miraflores. Åtminstone ha en parallell regering i kombination med massmobilisering med våldsamma aktioner, inklusive från de väpnade styrkorna. Planeringen var allt eller inget, nu eller aldrig. Men istället upplever högern idag interna strider om hur man ska gå vidare och inte sluta i sämre läge än när man började de våldsamma protesterna, som krävt ca 125 liv, för 100 dagar sedan.

Men det som brukar hända, hände. Analysen var felaktig. Högern överskattade sin styrka och underskattade chavismen. Man missbedömde stämningarna bland massorna, man räknade fel på hur striden skulle föras. Och i striden är ansvaret kollektivt, men olika fördelat; huvudansvaret faller på generalerna. För här ser vi ett taktiskt nederlag i ett instabilt jämviktsläge, som slutade med ett nederlag. Ett sådant medför ansvar, avhopp och positionsförändringar.

Hur kom det sig att högern felbedömde förutsättningarna för ett våldsamt maktövertagande? För det första berodde det på klasstillhörigheten hos ledarskapet. Det ligger i händerna på borgare, överklass, oligarki, aktivister som i huvudsak kommer från de rikaste eller övre medelklasserna. Det skulle vara oriktigt att inte medge att högern vunnit insteg i vissa folkliga områden, men i liten omfattning. Till detta kommer ytterligare en viktig faktor; en stor del av ledarskapet befinner sig i utlandet, framförallt i USA.

Läxan är att genom avstånd i klass och genom avstånd i geografi slog ett av deras vapen tillbaka: de sociala medierna. Högern inbillade sig att de med sina miljontals dollar och dominansen i twitter, facebook, instagram och youtube hade kontrollen och stöd från folket. De trodde att regeringen var nära att falla, att regeringen bara stöddes av en minoritet, att regeringen hängde mot repen, att de missnöjda massorna skulle följa deras uppmaningar att gå ut på gatan och störta ?regimen? och att deras styrka skulle ha kraft nog att nå målen att störta den valda regeringen.

Dessa faktorer skulle få institutionerna och personer i ledande ställning, när de såg hur oppositionen växte utan att kunna stoppas, att byta sida. Men det lyckades bara med Riksåklagaren och några ledare på lägre nivå. Och det skedde inte i massomfattning utan i enstaka fall där några bytte sida medan tid var och de gjorde det med beräkning och föll för ett politiskt schackrande. Det viktigaste var att de väpnade styrkorna inte splittrades, utan stod fast.

I mer 100 dagar pågick de våldsamma protesterna för att störta regeringen. Oppositionen och Nationalförsamlingens ordförande, Ramos Allup, tillkännagav att nästa president skulle väljas i regionalval. Men under tiden passerades ett avgörande datum: valsegern 30 juli till en Konstituerande Församling. Fler än 8 miljoner röstade mot högerns våld och för stöd till en demokratisk lösning kontrollerad av chavismen. Högern förnekade resultaten, men dessa gick inte att förneka, utan ändrade maktbalansen. Positionerna behövde ses över och taktiken ändras.

Valen visade att chavismen inte var nere för räkning. Den folkliga rörelsen förkastade högerns våld och tog avstånd från denna. Chavismens egen styrka manifesterades av en bred social bas. Paramilitären och högerns våldsamma attackgrupper kunde inte bryta denna jämvikt. Att ta makten i detta läget blev omöjligt. Högerns ledare föll den ene efter den andre till föga som man kunnat förvänta sig; att delta i de kommande valen i december. Samma val de förklarar olagliga, illegitima och falska. Högerns Freddy Guevara från Voluntad Popular förklarade nu att ?vägen framåt är valen.?

Några av högerns framträdande figurer har ännu inte uttalat sig på grund av oenighet och bristande förmåga att delta i en valprocess. En av dem är Maria Corina Machado. Här finns en social spänning eftersom hon lovat sina anhängare makten och hennes rörelse nu

är i kris när hon inte kunnat uppfylla löftena. Månaderna av våld har möblerat om högern, som verkar bestå av tre sektorer som, trots att de intar olika positioner, inte har klara gränser mellan sig.

Den första består av den klassiska högern som Acción Democrática med Nationalförsamlingens Ramos Allup i spetsen. Denne har stött det eskalerande våldet och tror på en utmattning av regeringen framförallt genom ekonomiskt sabotage och tror sig därmed kunna vinna röster och valframgångar.

Den andra leds av grupper som Voluntad Popular och Primero Justicia, vars ledare begått brott och inte får ställa upp som kandidater till valen. De har därför förespråkade våld och arbetar med träning, utbildning, understöd och ledning av våldsamma grupper som är direkt förbundna med delar av paramilitären.

Den tredje är de som kallar sig själva för 'motståndet' och de har gett sig alltför olika namn beroende på var i landet de verkar. Deras budskap är förkastande av det som de betecknar som förräderiet från ledarna som accepterar att vara med i de kommande valen. Dessa grupper vill istället eskalera våldet och konfrontationerna, vilket de visade på valdagen, då 10 personer dödades. De når i huvudsak ut genom sociala medier från Miami. Därför är det svårt att bedöma om det finns något spontant i detta eller om dessa grupper skapats medvetet, till exempel av den andra gruppen. Hur många är de, vem styr dem? Enligt deras egna uttalanden i Miami är de spridda grupper utan central ledning.

Utifrån denna analys kan man förstå attacken på arméns garnison Fuerte Paramacay i söndags. Det handlar inte, som attackerna mot garnisoner under maj, juni och juli, om åtgärder för att gå på offensiven. Det verkar istället mer vara ett försök att upprätthålla aktioner med stort genomslag och försök att mobilisera de mest våldsamma grupperna. De ansvariga bör sökas i den tredje gruppen, som i hemlighet är förbunden med den andra gruppen och ledare från högern i USA, som den nordamerikanske senatoren Marco Rubio. Säkerligen planerar de fler aktioner som denna, förmodligen större och mer spektakulära. Det finns tecken på desperation och det kan leda till ökat våld och mer radikala åtgärder.

För att komplettera bilden bör vi komma ihåg högerns styrka inom ekonomin och det internationella stödet. I det första fallet kan man se hur valutan attackerats sedan valet 30 juli. Syftet är att få priserna att skjuta i höjden för att befolkningen ska tröttna och ta avstånd från regeringen. Högern vill medvetet förvärra livet för vanligt folk för att uppnå sina syften. Vad gäller den internationella reaktionen är målet främst att USA ska ingripa med stöd av grannlandet Colombia och andra lydregeringar till USA i regionen.

Det vi ser är högerns misslyckande och nu behöver de stöd utifrån. Nu gäller det för dem att straffa befolkningen och föra den till desperation för att den ska omvandla missnöjet till röster. Det andra är att tigga och be om intervention från USA, förklädd i valfri form. Detta visar högerns försvagning, inte dess styrka.

Valen 30 juli var en taktisk vinst för chavismen. Denna nya situation i en instabil situation fick effekter på högern som grundligt misstog sig på striden. Denna framgång för chavismen behöver omvandlas till omedelbara åtgärder. Den viktigaste, efter rättvisa, är ekonomin. Ekonomin är ett koncentrerat uttryck för politiken. Här ligger revolutionens utmaning.

Albatv.org 170809